

Fingirani sukob Kaptola i HDZ-a

Blog

Posted by:

Objavljeno: 2008/7/19 15:43:15

Prelistavajući današnje novine uočio sam da se mnogi komentatori (vikend je idealan za njih) bave navodnim sukobom Vlade (i taj HDZ-a) i Kaptola (i taj Katoličke crkve). Povod za te komentare o tom navodnom sukobu je Zakon o zabrani diskriminacije kojega je Hrvatski sabor usvojio na kraju proljetnog zasjedana. U današnjem „Veernjem listu“ ak se troje komentatora (Mladenka Šarić, Žarko Puhovski i Smiljko Sokol) dohvatilo obrazlaganja pozadine i raspleta tog, po njima najžešćeg sukoba svjetovne i crkvene vlasti do sada.

Iako se ak i najekstenzivnijim tumačenjem spornog zakona doista ne može izvući zaključak da će taj zakon legalizirati istospolne brakove i dati im pravo na posvojenje djece, Katolička crkva ustala je protiv toga zakona i upotrijebila do sada najžešću artiljeriju. Ni druga strana, Vlada doktora Sanadera nije ostala dužna. Odgovori s Markova trga bili su podjednako oštri i razarajući. Dva dana zabavljali su nas ratom priopćenja u kojima su jedni negirali izjave drugih, pa potom tumačili što su mislili kada su nešto napisali, opovrgavali postizanje dogovora a Kaptol je ak Jadranku Kosor optužio za manipulaciju informacijama i rezultatima navodnih dogovora. No, je li na sceni bio istinski sukob?

Ja mislim da ne. Oba partnera hinila su svačemu, sukob i nerazumijevanje. Razloga za ovo moje mišljenje je više.

Prvi je taj da je u danima tobožnjeg sukoba o zakonu o zabrani diskriminacije Vlada u Sabor poslala još jedan zakon koji je samo prije par mjeseci izazivao još oštrije sukobe na relaciji Sanader-Božanić; a to je Zakon o trgovini. Katolička crkva godinama je vodila bitku pokušavajući natjerati Sanadera da trgovinama zabrani rad nedjeljom. Previše je ljudi nedjeljom umjesto u crkve odlazilo u trgovačke centre. Biskupe je uhvatila panika jer ni propovjedima s oltara nisu uspjeli vjernike prisiliti da se odreknu nedeljne kupnje. Najstariji Zakon, Biblija, nije bio dovoljan da vjernici nedjelju prihvate kao dan koji se mora posvetiti obitelji i bogoslužju. Te su stoga posegli za svjetovnim zakonom koji umjesto pokora za grijeh predviđa novčane kazne.

Pritisnut s više strana i od više lobija, Sanader je u zakon o trgovini uglavio kompromis: nedjeljom i praznicima trgovine ne rade osim od srpnja do rujna te u prosincu kada nedjelje i nisu tako bitne za prava radnika, njihove neplaćene nedjelje, prekovremene sate a i vjernici će umjesto crkvi ljeti i zimi moći hodočastiti trgovačke centre. Kada je taj zakon u Saboru raspravljan u „prvom čitanju“ gospoda biskupi gotovo svaku propovjed koristili su za napade na taj zakon.

Sada, kada je Sabor taj zakon imao u „drugom čitanju“ i kada je o njemu glasovao, biskupi su se pravili kao da o tome pojma nemaju. Zašto? Zašto sada nisu zastupnike p(ro)zivali da o tom zakonu glasaju u skladu s učenjem Crkve?

Drugi razlog vidim u činjenici da su do sada potih prigrivori Europske komisije o prevelikom utjecaju Katoličke crkve na svjetovnu vlast u Hrvatskoj postali sve glasniji. Pogotovo nakon što

je Hrvatska u sklopu pregovora s EU postavila zahtjev za izuzeće (odgodom – pravo na prijelazno razdoblje) usklađuje onog dijela poreznih zakona kojima je Katolička crkva oslobođena poreza na svoje prihode. Stvar dodatno komplicira i činjenica da se Katolička crkva financira direktno iz državnog proračuna (posljedica međunarodnih ugovora RH i Svete stolice) dok s drugim vjerskim zajednicama ili crkvama takovih ugovora (za sada) nema.

Nije li ovaj „sukob“ oko zakona o zabrani diskriminacije poslužio Sanaderu kao „dokaz“ da se njegova stranka i vlada otrgla (pre)velikoj povezanosti s Katoličkom crkvom?

Treći su razlog nadolaze lokalni izbori u svibnju iduće godine. Očekujem reprizu događanja iz jeseni prošle godine. Tada je naime Vlada, uoči parlamentarnih izbora s različitim pozicijama u proračunu Katoličkoj crkvi dodjelila oko 140 milijuna kuna sredstava za „zaštitu sakralnih spomenika kulture“. Inače mi se da za sakralne spomenike kulture opet dolaze zlatna vremena, većinom iduće godine.